Najvyšší súd **2 Cdo 233/2013**
Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. V. Č.**, advokáta v B., proti žalovanému **A.. K.**, bývajúcemu v K., **o zaplatenie 867,30 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7 C 196/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 20. marca 2013 sp. zn. 6 Co 343/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom z 28. mája 2012 č.k. 7 C 196/2011-41 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 867,30 € so 14,25 % ročným úrokom z omeškania od 8. júna 2011 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania v sume 66,50 €, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline rozsudkom z 20. marca 2013 sp. zn. 6 Co 343/2012 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 133,65 € s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 8. júna 2011 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Návrh žalobcu vo zvyšku zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca s tým, že jeho opravný prostriedok je prípustný podľa § 237 písm. f/ v nadväznosti na § 238 ods. 1 O.s.p. Ďalej v dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, keď vo veci

aplikoval ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka – porušenie dobrých mravov. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a potvrdil správnosť rozsudku súdu prvého stupňa.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať 1. len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [viď § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo 2. len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných vád (viď § 237 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Podľa § 238

ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Odvolací súd napadnutým rozsudkom v podstate rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti priznanej istiny v sume 133,65 € s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 8. júna 2011 do zaplatenia potvrdil a zmenil ho v zostatku – žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (posudzujúc vec z hľadiska obsahového). Keďže žalobca napadol rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, dovolací súd sa zaoberal dovolaním žalobcu tak voči potvrdzujúcej ako aj voči zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu.

Pokiaľ ide o dovolanie žalobcu podané proti potvrdzujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že je napadnutý taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu voči potvrdzujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. (procesne) prípustné.

K dovolaniu žalobcu podanému voči zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že z hľadiska legislatívno-technického bol v § 238 O.s.p. zvolený taký spôsob vyjadrenia prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, so zreteľom na ktorý je zrejmé, že ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p. je [špeciálnym (v zmysle konkrétnejším)] ustanovením, ktorého aplikácia má v zmysle právneho princípu „lex specialis derogat legi generali“ prednosť pred (všeobecnejšími) ustanoveniami § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. V nadväznosti na to treba konštatovať, že ak výška peňažného plnenia, o ktorom rozhodoval odvolací súd, neprekročila v určitej veci násobky minimálnej mzdy

uvedené v § 238 ods. 5 O.s.p., je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu neprípustné, i keď smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmavanej veci bol návrh na začatie konania podaný 26. júna 2011; v deň jeho podania určovalo výšku minimálnej mzdy ustanovenie § 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 408/2010 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy. Podľa tohto ustanovenia minimálnu mzdu na rok 2011 predstavovala suma 317 €. Trojnásobok tejto sumy je 951 €.

Pokiaľ ide o samotnú istinu, žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia 867,30 € a súd prvého stupňa mu túto sumu priznal. Odvolací súd zmenou prvostupňového rozhodnutia a čiastočným zamietnutím návrhu rozhodol o peňažnom plnení 733,65 €. Dovolanie žalobcu voči zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu teda smeruje proti rozhodnutiu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy (733,65 € < 951 €). Dovolanie žalobcu preto nie je v zmysle § 238 ods. 5 O.s.p. procesne prípustné ani proti zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu.

Dovolanie žalobcu (voči potvrdzujúcej a zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu) by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999 a R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobca v dovolaní uviedol, že návrh odôvodnil s poukazom na § 237 písm. f/ O.s.p. v nadväznosti na § 238 ods. 1 O.s.p. Z obsahu dovolania ale možno vyvodiť, že žalobca namieta nesprávne právne posúdenie veci a odňatie mu možnosti konať pred súdom nesprávnym rozhodnutím odvolacieho súdu. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia žalobcu boli opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. V preskúmavanej veci o taký prípad nešlo.

Treba uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom dáva výslovne do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť konať pred súdom (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003, tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 282/2006, 3 Cdo 174/2005, 4 Cdo 165/2003).

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jeho dovolanie

podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní právo na náhradu trov vzniklo žalovanému (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. apríla 2014

JUDr. Viera Petríková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová